

Viggo Røder

Textens grænser

Den strukturalistisk-semiologiske analyse bestemmer sit emne som den objektiverede text. Således hos Greimas: "Tout discours présuppose, on le sait, une situation non linguistique de communication. Cette situation est recouverte par un certain nombre de catégories morphologiques, qui l'explicitent linguistiquement, mais en introduisant en même temps dans la manifestation un paramètre de subjectivité, nonpertinent pour la description et qu'il faut par conséquent éliminer de texte." (*Sémantique Structurale*, s. 153).

("Enhver discours ("discours" er en term, hvis oversættelse ikke generelt kan fastholdes. Inden for rammerne af *Semantique Structurale* kan "sproganvendelse" med rimelighed benyttes) forudsætter, vil man vide, en ikke-lingvistisk kommunikationssituation. Denne situation dækkes af et bestemt antal morfologiske kategorier, som ekscipiterer den i lingvistisk henseende, men som på samme tid i manifestationen indfører et "subjektivitetsparameter", der ikke er pertinent for beskrivelsen, og som det derfor er nødvendigt at fjerne fra texten).

Som eksempler på elementer fra det subjektive parameter, der måtte true textens objektive status, nævnes: 1) alle personaspekter med undtagelse af 3. person 2) alle tidsformer med undtagelse af fortalt tid 3) alle stedsangivelser der ikke er textimmanente 4) alle fatiske elementer. Disse fire punkter er tilstrækkelige til at vise, at den objektiverede text forudsætter en abstraherende bestemmelse, der løsriver texten fra dens konkrete og specifikke betingelser.

Texten fremtræder således som en færdighed, et produkt, et emne for den afsluttende og udtømmende beskrivelse. Men objektiveringen bliver hermed samtidig textens indskrivning i mysteriet, texten fremtræder som en åbenbaring i tomheden. Textens produktion, dens forudsætninger som produkt, flyttes fra samfundsmæssige, intertextuelle forhold til beskrivelsen, der ved at afgrænse og fastholde texten bliver dennes egentlige grund. Beskrivelsen, læsningen, konsumtionen bliver textens univers, en suveræn og vilkårlig dynamik, og den forventelige modsigelse udebliver således ikke: stik imod prætentionen om objektivitet bliver texten et udtryk for fad subjektiv idealisme.

Textens nødvendighed må i denne sammenhæng fremstilles som en immanent lovmæssighed, hvis grænser sættes af meningen som suveræn autonomi. Beskrivelsens konstituering af meningen som lov sætter den